

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ára egy óra 2.40 P. Negyedévre 7 P.
Félévre 14 P. Egész évre 26 P. Egyes szám ára
hétköznap 10, vasárnap 20 fillér.

HAJDÚFOLD

Szerkesztőség és nyomda József kir. herceg-utca 18
Telefon 23—48. Kiadóhivatal Kossuth-utca 3. szám.
Telefon: 21—41.

Felolvasó szerkesztő:

vitéz KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Nagy felhatalmazási vita a felsőházban

Somssich, Hadik, Popovics és Teleszky voltak a vezérszónokok

Budapest, május 19.

A felsőház csütörtökön a felhatalmazási törvényjavaslatot tárgyalta.

A javaslatot elsőnek Somssich László gróf szölte hozzá. Éles kritikájú beszéde végén határozati javaslatot terjesztett elő. Javaslatában kéri, hogy a mezőgazdaság érdekében a felsőház a következő sürgős intézkedésekre utasítsa a kormányt: a vármegyei és községi pótdát töröljék el, a lisztforgalmi adó eleintendő, a kormány a legnagyobb árnyalattal forszírozza a kereskedelmi tárgyalásokat, hogy mezőgazdasági feleslegeinknek piacuk legyen. Azokkal az országokkal szemben, amelyek ez elől elzárkóznak, ellenintézkedéseknek kell jönni. Rendezzék a külföldi adósságokat, a kamatokat, csökkentésük a belső kamatokat. A kormányt törekednie kell az iparcikk árának a leszállítására, ezért élesen a kartell törvényben kapott felhatalmazással. Akadályozza meg a közvetítő kereskedelem terén a túltengést és a visszaélések folytán bekövetkező árdragítást. A vasúti díj-szabást csökkenteni kell.

Somssich gróf határozati javaslatát 27 felsőházi tag írta alá.

Széchenyi Aladár hangoztatta, hogy amíg az országgyűlés együtt van, ilyen felhatalmazásra nincs szükség. Nincs szükség a 33-as bizottságra sem. A képviselőház ülését nem szabad hosszú időre elnapolni, hanem foglalkoztatni kell. A 33-as bizottság csak a többségi párt tagjaiból áll, de még ha az ellenzék résztvenne is benne, akkor sem volna a közbizalom letéteményese. A kormány haladéktalanul szüntesse meg a 33-as bizottságot. A törvényjavaslatot nem fogadta el.

Szterényi József báró gazdaságpolitikai kérdésekkel foglalkozott. Részletesen fejtegette, hogy a Tardieu-tervnek milyen hibái vannak, amelyek miatt nem valósítható meg. Talán nem hiú remény, hogy a lausannei konferencián mégis sikerül a fenyegető végső veszéllyel szemben, amelyben Európa gazdasága van és amely már átcsapott a francia piacra is, valami megoldáshoz jutni. De vajon Magyarország várható-e addig, amíg a nagyhatalmak valamiféle megegyezésre jutnak, amikor a magyar gazdasági válság a huszonegyedik órájában van. Ausztria részéről állatkivitelünkkel szemben szerződésesség történt. (Zajos helyeslés.) A cseh kereskedelmi szerződés egy év óta húzódik. A behozatali tilalom fokozása helytelen.

Szterényi a javaslatot elfogadta.

Hadik János gróf éles ellenzéki beszéde

Hadik János gróf hangsúlyozta, hogy amikor a törvényhozás együtt van, nem engedhető meg a szükségrendelet alkotási jogának további fenntartása, mert az oda vezet, hogy a kormány kénye-kedve szerint utal-

maid egyes ügyeket az országgyűlés jogkörébe, másokat pedig a 33-as bizottsághoz. Tiltakozik a rendkívüli felhatalmazás meghosszabbítása ellen. Behatóan foglalkozott ezután a különféle adórendeletekkel. Határozati javaslatot terjesztett elő, amelyben a teherrendezés azonnali gyakorlati megvalósítása érdekében intézkedést sürget. Nem teheti magáévá Bethlen Istvánnak azt a fel-fogását, hogy gazdasági életünk mai válsága a világgazdasági jelenségek folyamánya. Addig, amíg Károlyi miniszterelnök nem tesz határozott nyilatkozatot a tekintetben, hogy szakít a múlttal, új utakon kíván haladni, a felhatalmazási törvényjavaslatot nem szavazza meg.

Popovics Sándor a Nemzeti Bank politikájáról

Popovics Sándor részletesen válaszolt Hadik gróf felszólására, aki azt a kívánságát fejezte ki, hogy a Nemzeti Bank tartózkodjék a gazdasági életbe való belenyúlástól. Elismeri, hogy a kereskedelempolitika irányítása elsősorban a kormány feladata. De az utóbbi időben úgy

alakultak a viszonyok, hogy a Nemzeti Bank a devizagazdálkodással kapcsolatban kénytelen volt beleszólni kereskedelempolitikai intézkedésekbe is. Egy tárcaközi bizottság alakult a gazdasági miniszterium képviselőiből és a Jegybank képviselőiből. A devizák felhasználása állandó ellenőrzés alatt áll. A többi országokhoz viszonyítva, Magyarország még mindig igen szigorúan jár el e téren. Somssich László határozati javaslatát teljes egészében nem teheti magáévá. Elismeri, hogy a mezőgazdaság helyzete súlyos és osztja azt a fel fogást is, hogy e tekintetben valamit tenni kell. Azonban a vármegyei és községi adó engedésével még nem menthetjük meg a mezőgazdaságot.

Teleszky János beszéde

Simonsics Elemér beszéde után Teleszky János elfogadta a felhatalmazási törvényjavaslatot, mert az elmúlt nyolc hónap bebizonyította, hogy egy ilyen felhatalmazásra az országnak szüksége van. A kormány megtette mindazokat az intézkedéseket, amelyekre szükség volt.

Minden objektív bírálónak be kell ismernie, hogy amikor a kormány átvette a hatalmat, rendkívül súlyos volt a helyzet. Nekünk örülnünk kell, hogy nagyobb baj nélkül usztuk át a telet. A felhatalmazásra ma is szükség van. Reméli, hogy mezőgazdasági tekintetben a kormány a jövőben nagyobb aktivitást fog kifejteni. A kormánynak mindent el kell követnie, hogy olyan külkereskedelmi szerződéseket és megállapodásokat kössön, amelyek mezőgazdasági terményeinknek megfelelő árban való értékesítését lehetővé teszi. Helyesli a kormánynak a Tardieu-tervvel szemben elfoglalt álláspontját és kéri, hogy semmiféle befolyásoláshoz ne engedjen. Sem a Tardieu-tervnek, sem más tervnek megvalósítása azonban nem függ kizárólag tőlünk. Végül hangsúlyozta, hogy az első feladat, amit minden kormánynak meg kell valósítani, a belső gazdasági rendnek és a belső megélhetésnek a biztosítása. Ha a hitelezőkkel nem tudunk megegyezni, akkor egyoldalúan is meg kell tenni a szükséges intézkedéseket. A felhatalmazási törvényjavaslatot elfogadja.

Az elnök félháromkor félbeszakította a tanácskozást. A felsőház legközelebbi ülését holnap délelőtt tartja s azon folytatja a felhatalmazási törvényjavaslat tárgyalását.

Hetvenöt millió pengő értékű dohány fekszik a raktárakban, mert nem lehet értékesíteni

Báró Korányi Frigyes izgalmas jelenetek közben adott felvilágosítást a Házban a próbaszivásokról — Letárgyalták a belügyi tárca költségvetését

Budapest, május 19.

A képviselőház csütörtökön folytatta a költségvetés részletes vitáját a belügyi tárca büdzséjének tárgyalásával.

F. Szabó Géza előadó hangsúlyozta, hogy a belügyi tárca nál is érvényesült a takarékoskodás, amely az állami költségvetés minden részletén keresztül vonul.

A költségvetési csökkentés mérvének részletezése után az előadó megemlékezett a magyar tisztviselői társadalom áldozatkészségéről, amellyel meghajlotta fejtét az ismételt illetményleszállítás kényszerére előtt. Reméli, hogy a kormány revízió alá veszi azt a rendelkezést, amely szerint egy évig minden előléptetés szünetel, a költségvetést nem fogadta el.

Petrovics Gyula tiltakozott a szabadkőműves páholyok működésének esetleges engedélyezése ellen. A költségvetést elfogadta.

Hegymegi Kiss Pál tiltakozott a közigazgatás államosításának Éber Antal részéről felvetett gondolata ellen és hangsúlyozta, hogy az önkormányzati igazgatás feltétlenül olcsóbb, a Speyer-kölesön, amelyet a városoknak jóformán jutalomként

kellene elfogadni, teljesen tönkretette a városok háztartását. Nem fogadta el a költségvetést.

Berky Összezapása Eckhardttal

Berky Gyula kijelentette, hogy sem a párt, sem a belügyminiszter soha nem fedez semmiféle közigazgatási, vagy rendészeti törvényteleniséget. Ez ellenkezőnek a párt egyéni és politikai tisztességével és lelkiismeretével. — Eckhardt Tibor Paesán azt mondta, hogy az egységspárt úgy nyírta meg a népet, mint a birkákat, hogy kalózlófogó alatt hirdeti a kisgazdapolitikát. Aki ilyen kijelentéseket tesz, kényszerül el arra, hogy a jogos önértében megbántott párt részéről megkapja a választ. Eckhardt Tibor két esztendő alatt olyan karriert futott be, amely példanélküli. Az egységspárt viselte választási költségeit.

Eckhardt Tibor: Valótlanság!

Berky Gyula: Azt mondta Eckhardt a pártól, hogy erkölcsi összeférhetetlenségben van. Eckhardt a múlt évben Sipőcz polgármesternek a Ratopax patkányirtószert ajánlotta

a főváros részére.

Ulain Ferenc: Eckhardt akkor még nem volt képviselő!

Berky Gyula: Nem tudja, hogy vannak-e, de lehetnek a pártnak egyes tagjai, akik cselekedetükkel kifogásolhatók. A pártól azonban ilyen kijelentéseket tenni nem lehet. Eckhardt: Nem igaz, nem mondtam!

Berky Gyula: Ha ilyen vádak hangzanak el, igenis szükséges a hatósági közbelépés. A költségvetést elfogadja.

Malasich Géza beszéde után szünet következett, majd Brógly József községi alkalmazottak helyzetével foglalkozott és rámutatott arra, hogy vannak, akik hónapok óta nem kapnak fizetést. Ezen okvetlenül segíteni kell.

Eckhardt Tibor beszéde

Östör József után Eckhardt Tibor kijelentette, hogy pacsai beszédében nem támarta az egységspártot. A tuloldalon ülnek egyesek, akiknek erkölcsi felfogásával nem azonosítja magát, akik megengedhetetlen politikai eszközökkel szereztek vagyono-

A lap ára 10 fillér

kat. A választásra soha egy fillért sem vett el senkitől. Berky tanuk előtt beismerte, hogy választása előtt 7000 pengőt kapott a mostani belügyminisztertől, aki akkor főispán volt. Ezután a közigazgatási tulkapásokat ismerlette és kérdezte a belügyminisztert, helyesli-e az ismertett intézkedéseket. A tárca költségvetését nem fogadta el.

A pénzügyminiszter felvilágosításai a próbaszivásokról

Báró Korányi pénzügyminiszter szólt fel ezután és a próbaszivás ügyében tájékoztatta a Házat, Hangsúlyozta, hogy Andaházy olyan színben tüntette fel az esetet, mintha leplezésről volna szó, holott 85 év óta mindenki tudja, hogy bizonyos szivar és cigaretta mennyiségek ellenérték nélkül kerülnek fogyasztásra. A kérdés két részre oszlik és az egyik nem a próbaszivás, hanem a próbaszabolás. Egy magát újságíróknak nevezett egyén megjelent a Dohányjövődék igazgatóságánál azzal, hogy megbízói vannak, akik bizonyos adatokat szereztek és ezek alapján a mai igazgatói politikai helyzetben botrányt lehetne csinálni. Mikor kérdezték, hogy mire vonatkozik, előadta az Andaházy-Kasnya által ismertett adatokat. A Dohányjövődék igazgatójának kérdésére azt mondta, hogy elakarja simítani a dolgot, mert megbízói — megnevezi Andaházyt és egy másik képviselőt...

— Ki az a másik, — szakították félbe a miniszter szavait a baloldaltól. — Tessék megnevezni! — kiáltotta a miniszter felé Ulain. — Nem lehet gyanúsítani, — kiabálta Andaházy egyre indulatosabban csapkodva a padot, — addig nem engedem beszélni.

Andaházy viselkedése felháborodást váltott ki a kormányparton. — Micsoda beszéd ez? — kiáltották feléje. — Kis Napoleon. — mondotta F. Szabó Géza.

— Tessék meghallgatni — folytatta szavait a pénzügyminiszter. A referens Andaházyt és Dinnyés Lajos képviselőket nevezte meg. A Dohányjövődék igazgatója, gondolván, hogy tényleg jókaratú emberről van szó, elküldte őt a dohánygyárba, ahol megmutatták neki az elszámolási adatokat. Az illető elragadtatásának adott kifejezést, de kijelentette azt is, hogy megbízói nem tudnak megnyugodni. Erre megkérdezték, mivel akarja a dolgot elintézni. Talán pénzzel? Erre ő azt mondta, hogy talán lehet ezzel. Először 20 ezer pengőről volt szó, később más összegről. Azt hiszi, hogy igazat ad a Ház neki akkor, amikor választania kellett a politikai botrány és a közzététel, hogy az állam pénzből fizessen. Inkább az előbbi választotta. A mai viszonyok között a különböző konvenciókat azok a munkások és tisztviselők kapják, akik közvetlenül foglalkoznak a gyártással és ehhez nem is hajlandó hozzájárulni, mert azt 85 év óta rendelet alapján élvezi. Nem tudjuk eladni fennmaradó dohánykészletünket sem. 75 millió pengő árú dohány van raktáron, amely porlad, penészedik, mert nem kell senkinek. Ezzel szemben a reprezentációs dohány, amelynek önköltségi összege 28 ezer pengő, nem olyan nagy összeg. 55 ezer pengőről ugyan is ennyire szállította le. Ankétek, értekezletek alkalmával régi szokás-ként bizonyos szíves vendéglátásként ott áll a szivar és cigaretta a minisztereknél és államtitkároknál és a hálóságoknál van bizonyos meglehetősen mennyiségű dohány, ezek azonban nem jelentenek veszteséget.

Ha tudomására jut, hogy valaki hibát követett el ezzel szemben a legszigorúbban fog eljárni. Ha neki bejelentenek valamit, intézkedik és akkor nem kell a szenny az utcára

Szörmemegóvó

biztosítással

vinni.

Andaházy: A miniszter ur szerint tehát szennyes!

Zsindely Ferenc: Amilyen maga hozzányul, az többnyire az lesz.

Korányi pénzügyminiszter: Azt mondotta, ha van szenny! Ez az eset nem szennyes, mert különben nem

Lipcei Szörmemház

Piac-utca 75.

tűrték volna 85 éven keresztül.

Ezután folytatták a belügyi tárca vitáját. Majd napirendi indítványt tett az elnök, amely szerint a Ház holnap folytatja a költségvetés vitáját. Hosszabb napirendi vita és személyeskedő felszólalások után az ülés háromnegyed 8 órakor ért véget.

Jánossy Gyula dr. tartott előadást csütörtökön az egyetemi hallgatók faluszeminariumában

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A debreceni egyetemi hallgatók között megindult szociális munka során, csütörtökön este Jánossy Gyula dr. egyetemi tanársegéd a kiváló szociográfus tartott előadást a faluszeminariumban a falu egészségügyi problémáiról. A rendkívül nagyjelentőségű témát először nagy összefüggésekben ismertette. Rámutatott a falusi élet képzelt egészséges volta és a valódi statisztikai adatok szomorú tényei közt levő ellentétre. Legnagyobb baj, ahol az ifjúságnak missziót kell végezni, hogy a falusi és tanya embereknél nincs egészségügyi igényük és nem is gondolnak a betegségek megelőzésére. Itt jellemzően mutatott rá, hogy mi a különbség a valódi nemzetmentő munka és a felelőtlen demagógia között. Ismertette a ma-

gyarság vitalitási indexét, majd az eugenetika szemszögéből mutatott rá a magyar falu és tanya nagy jelentőségére. Azután részletesen foglalkozott a tanya és kisebb községek érdekében rendszeresítendő vándorintézményekkel, a körorvosi tevékenység átszervezésével, az egészségügyi tanítás és társadalmi nevelőmunka kérdésével, s különösen kiemelte a rendszeres preventív orvosi tevékenység jelentőségét, amelyet díjazni is kell a siker érdekében.

A rendkívüli hatást tett és a válságba jutott magyar élet gyökerkérdéseire eszméltető előadás második részét május 26-án, csütörtökön este fél 8 órakor tartja meg Jánossy Gyula dr. a faluszeminarium keretében.

Dr. Karl János hegyesenai házfőnök-igazgató ünneplése a piarista reálgymnázium önképzőkörének évzáró ünnepélyén

A pünkösdi események miatti anyagtorlódás miatt csak most számolunk be arról a gyönyörű ünnepélyről, amelyet a debreceni Calasanz Szent József Reálgymnázium Révai Miklós Önképzőköre rendezett pünkösdi második napján az intézet köztisztelőben álló, kiváló igazgatójának, dr. Karl Jánosnak névnapjának alkalmából. Az ünnepély egyúttal önképzőköri záróünnep is volt.

Reggel a Szent Anna templomban szentmisét mutattak be, majd a tanári kar, növendék-sereg s a volt piarista diákok átvonultak az iskola udvarára, ahol Ráday László értekezési diák köszöntötte a házfőnök-igazgatót lelkes beszéddel. Simkovich Irma értekezési növendék a magántanulók ragaszkodását tolmá-

csolta. Gál Béla III.—a) osztályu tanuló az Erdősi-cserkészek nevében beszélt. Diezig Géza tanár pedig az öregdiákok tiszteletét és szeretetét fejezte ki szép szavak kíséretében. Az üdvözlő szavakat dr. Karl János meghatottan köszönte meg s lélekemelő beszédében kijelentette, hogy az elismerő szavak Calasanz Szent József reverendájának szóltak.

Ezután az intézet zsufolásig megtelt dísztermében évzáró ünnepély volt, amelyen az ünnepi beszédet Böszörményi Zoltán önképzőköri elnök mondotta. A nívós műsort több énekszám és szavalt tette változatossá. Végül dr. Karl János igazgató méltatta a Révai-önképzőkör évi munkásságát és lelkesítő szavak ki séretében kiosztotta a pályadíjakat.

A miskolci kommunista összekülvők bünperere a debreceni ítélőtábla előtt

Még 1930 októberében történt, hogy Miskolcon a rendőrség egy nagyobbarányú kommunista társaságot leplezett le és valamennyit letartóztatta. Tulnyomóan fiatalemberekből állott a kommunista banda, amely meglehetősen munkásokból és részben rendbontó elemekből tevődött össze. Altmann Miksa foglalkozás nélküli egyén és Meyer Tibor szabó volt a vezéruk, akik nagyarányú bűnszövetkezetet alakítottak a fennálló társadalmi rend felforgatására. Róth József és Klein Sándor voltak a vezérek kiegészítői, akik mindenben alávetették magukat a vezérek szigorú parancsainak.

A debreceni törvényszék állami és társadalmi rend felforgatására irányuló bűncselekmény miatt Altmann Miksát 8 havi, Mayer Tibort 7 évi Róth Józsefet 2 és fél évi, Klein Sándort szintén 2 és fél évi fegyházbüntetésre ítélte. Grünwald László

napot, Krabak József egy évet, Goldmann Erzsébet négy hónapot, ifjú Marucsó János egy évet és három hónapot, Török István egy évet, Gergely Lajos másfél évet, ifjú Nagy Sándor, Vincze Béla, Orosz Pál és Livnyak Albert 8—8 hónapot, Hírkó János, Pasiczki László, Horváth József, Papp Gáspár és Miklós János 6—6 hónapot, Rivnyik István pedig tizhónapi börtön-, illetőleg fogházbüntetést kaptak. Az ítélet ellen a királyi ügyész felebbezett az ítélőtáblához s így került az ügy csütörtökön délelőtt a debreceni táblán a dr. Nagy Kálmán elnöklete alatt működő büntetőtanács elé. A táblai tárgyaláson a csütörtöki nap az iratok ismertetésével telt el.

Dr. Nagy Kálmán táblai tanácselnök félhat órakor a tárgyalást felfüggesztette és annak folytatását ma, pénteken délelőtt kilenc órára tűzte ki.

FŐISKOLA

Megalakult az egyetemi hallgatók olaszbarát egyesülete

Csütörtökön este fél 8 órakor a Ker. Nemzeti Liga debreceni székházában tartotta meg alakuló gyűlését az egyetemi ifjuság olaszbarát egyesülete. Az év vége ellenére is igen erős volt az érdeklődés az ifjuság részéről. Az alakuló gyűlést Kiss József korelnök nyitotta meg és egy pár szóval változta az egyesület célját. Az egyesület az olasz-magyar barátság erősítését célozza az ifjuság körében s ezt leginkább az által véli elérhetőnek, ha az egyetemi ifjuság minél nagyobb számban tud kijutni Olaszországba. Az egyesület arra fog törekedni, hogy a tagjai legalább is olyan feltételekkel tudjanak Olaszországba jutni, mint ahogy az olaszok jönnek hozzánk. Utána Ember Ernő ismertette az egyesület alakulásának történetét. Majd dr. Versényi György az egyesület szervezetről beszélt. Kifejtette, hogy ez az egyesület csak kiinduló pontja egy nagyobb szervezkedésnek, mely később több tagozatból fog állni, hiszen a megfelelő olasz egyesület sem szorítkozik pusztán az egyetemi ifjúságra.

Ezután sor került a tisztikar megválasztására. Elnök: Ember Ernő, titkár: Kis József és pénztárnok: dr. Versényi György lett. Választmányi tagok lettek: Nagy Kálmán és Kiséry László. Több apróbb indítvány letárgyalása után az alakuló gyűlés egyhangulag elhatározta, hogy megalakulása alkalmából Mussolinit táviratilag üdvözli. Végül az elnök az alakuló gyűlést berakasztván, annak a reményének adott kifejezést, hogy az egyesület eredményes munkát fog kifejteni és az ifjuság lelkesedése nemcsak szalmaláng lesz.

Az Árpádházi Boldog Margit Leányklub jótékonycélú előadása

Tegnap este rendezte az Árpádházi Boldog Margit Leányklub azt a páratlan sikerű jótékonycélú előadását az Apolló mozgóban, mely felejthetetlen emléke lesz az ott lévő előkelő és szép közönségnek mindenkor. A Boross László „Gyuri urfi” háromfelvonásos szellemes és mulattató bohóza került színre nívós és szép előadásban.

Az előadást a MÁV Egyelőrtés zenekara által előadott magyar nóták vezették be, mely után 12 magyar ruhás leányka friss, ropogó magyar táncot mutatott be a közönség nagy tetszése mellett. A táncot Molnár Vera zongorán s cigányzenekar kísérte.

A szereplők közül kitűnt kedves alakításával Pálffy Ilonka, ki tehetségének gyönyört adta, Kovács Teca közvetlen, temperamentumos, fürgé játéka elsőrangú volt. Telkes Margit dicséretreméltó adott, Batáry Imre életet és lelket vitt a darabba elegáns, kifogástalan alakításában. Dr. Majzik László briliáns játéka a darab sikerének első pillére volt. Köszönet Vilmos finom humora nagy tetszéssel találkozott, Nagy József, aki tegnap érte meg háromszázadik fellépését, ötletes, elsőrangú, komikus tehetség. Berényi Béla kabinéfigura volt. Az epizódszereplők Csernus János, Fróbert Adorján, Szemes Lili, Pál Teri Pál Margit és Waxenecker János elismerést érdemelnek.

Kedves jelenet folyt le az első felvonás után, amikor is Veress Ivánka a Leányklub agilis vezetője melleg szavakkal üdvözölte Nagy József postafőtisztet, aki háromszázadik fellépését ünnepelte.

A református egyházkerület közgyűlése nem járult hozzá a kollégiumi könyvtár átadásához

Fél napig tartó heves vita után levették a kérdést a napirendről

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A tiszántúli református egyházkerület csütörtökön reggel folytatotta közgyűlését, amely iránt most rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg arra való tekintettel, hogy a tárgysorozaton szerepelt a Kollégium nagykönyvtárának átadási ügye is. Ez a kérdés több mint négy és fél óráig vitát idézett fel, amelynek végül a közgyűlés hat szavazattöbbséggel úgy döntött, hogy az ügyet egyelőre leveszi a napirendről és a nagy könyvtár átadásáról majd csak a következő közgyűlésen határoz.

Az ülés megnyitása után dr. sz. Kun Béla egyetemi tanár ismertette gróf Klebelsberg Kunó volt közoktatásiügyi miniszternek még hivatalban léte idején kelt leiratát, amely a nagy könyvtár ügyével foglalkozik.

A kultuszminiszter leirata a könyvtár átadásáról.

A leirat szerint a kollégium az egyetem részére letétként, tulajdonjog fentartással kezelésbe adná a könyvtárat. A közös kezelés nem érintené az egyházkerület tulajdonjogát. A könyvtárat leltár mellett vennék át és szerződéssel, valamint garanciatörvénnyel biztosítanák az egyházkerület tulajdonjogát. A könyvtárat elkülönítve őriznék, csak a kezelés volna közös az egyetemi könyvtárral. A könyvtár jelenlegi tisztviselőit az állam átvénné. Két külön könyvtár bizottságot alakítanának s az egyházkerületnek mindenkor joga lenne a könyvtár ügyébe beleszólni.

A jelenlegi kultuszminiszter május 17-én kelt átiratával magáévá tette

A könyvtárral együtt a Kollégium szívet vinnék el

A nagy vita első szónoka Harsányi Pál esperes volt, aki azt hangoztatta, hogy ennek a közgyűlésnek történelmi jelentősége van. Szerinte az igazgatótanács egy fél óra alatt intézte el ezt a nagy horderejű ügyet. Ilyen incidentálisan nem lehet ezzel a kérdéssel végezni. A könyvtár átadását ellenzi. A kerületben lélekszám arányban szedett 8 filléres kollégiumi hozzájárulást nem kell leszállítani 6 fillérré, hanem két fillért a könyvtár céljaira kell adni, mert abból a könyvtár fenttartható.

Tiltakozás a könyvtár átadása ellen

Gönczy Béla azt hangoztatta, hogy ha a könyvtárat átadják, akkor az egyházkerület tulajdonjoga csak illúzió lesz. Ezt a nagy jelentőségű ügyet elsúlycsztették az egyházkerület közvéleménye előtt. Ebben a kérdésben az egész magyar közvélemény meghallgatása nélkül nem lehet határozni. A személyi kiadásokat kell megtagarítani és a könyvtárat fenttartani. Szerinte a szanáló bizottság működése után még mindig 20.000 pengő személyi kiadás takarítható meg a Kollégiumnál.

Akik helyeslik az átadást

Görömbey Péter esperes rendkívül nagyhatású beszédében hangoztatta, hogy ő volt a kollégium utolsó diák segédkönyvtárosa. Sajnálja, hogy egyesek tisztán érzelmi motívumoktól vezették magukat. A könyvtár átadását nem érzelmi, hanem tudományos szempontokból kell

hivatali elődjének álláspontját és kijelentette, hogy a Klebelsberg-féle Pro memoria című leiratban között feltételek mellett kívánatosnak tartaná, ha a nagy könyvtár az egyetem új könyvtárhelyiségeiben helyeztetnék el.

Dr. sz. Kun Béla felvilágosításai az átadás előnyeiről és hátrányairól.

Dr. sz. Kun Béla a kerületi közgyűlés figyelmét felhívta arra, hogy ezzel a megoldással meg lehetne takarítani az igazgatói tiszteletdíjat, a tisztviselők fizetését, amelyet a szanáló bizottság június 1-től már ugyanis törölt a kollégium költségvetéséből. A személyzetet a Kollégium nem tudja fizetni, a könyvtár nem gyarapítható és személyzet nélküli teljesen használhatatlan. Hangoztatta, hogy nem átadásról, csak letétké adásról van szó. Arról van szó, hogy a könyvtárat az egyetem is teljes tulajdonjog fentartással, elkülönítve és olyan szabályok szerint kezelik, amelyek változhatatlannak.

Akarmelyik megoldást választja az egyházkerület, egyik sem lesz tökéletes. A könyvtárnak a jelenlegi helyén való megtartása nyomorúságos elcsorvadás jelent. A másik megoldás, az átadás pedig pszichikai nehézségekkel jár.

Ezután előterjesztette a kollégiumi igazgatótanács egy szavazattöbbséggel meghozott javaslatát, amely szerint a közgyűlés kimondja, hogy a könyvtárat közös kezelésbe adja az egyetemnek és a kiküldött bizottságot megbizsa, hogy a garanciatörvény előkészítésére tegye meg a szükséges lépéseket.

A magyar állam épp olyan szegény, mint az egyházkerület és évekig nem fogja tudni elvitetni a könyvtár anyagát a kollégiumból. Ha a könyvtár vasaitját kinyitják és az állam tisztviselői elkezdik kihordani onnan a könyveket, akkor ezt sirva nézheti az elnökség is, mert a könyvtárral együtt a tiszántúli egyházkerület és a Kollégium szívet viszik el. Azt javasolja, hogy az ügyet vegyék le a napirendről, mert az nincs előkészítve.

elbírálni. Az átadás mellett van és az igazgatótanács jelentését fogadja el.

Dr. Tóth Lajos egyetemi tanár azt hangoztatta, hogy a kálvinista egyház érdeke nem azt kívánja, hogy a könyvtár használhatatlan állapotban legyen tovább is, hanem azt, hogy az egyház dícsőségére szebb, modernebb környezetbe és kezelés alá kerüljön. Kérdezi, ki vállalja a felelősséget azokért a szörnyű konzekvenciáért, amelyek a negatív elhatározást követni fogják. Ha a kerület az átadás elé nehézségeket gördít, e szűkkeblűsége miatt könnyen veszendőbe mehet másik fejedelmi áldozata, amellyel az egyetem három fakultást adott át. Azt kéri, hogy kössék ki, miszerint az állam a könyvtár anyagát két éven belül köteles legyen elszállítani a kollégiumból.

Dr. Nagy Antal szintén az átadás ellen szolt.

Igen nagy hatást keltett dr. Révész Imre beszéde, amelyben azt hangoztatta, hogy egy nemleges határozattal nem lehet elintézni ezt az ügyet és június 1-én a könyvtárra ráfordítani a kulcsot. Az átadást csak akkor lehet megtagadni, ha most, még ezen a közgyűlésen biztosítják a könyvtár tudományos használatának lehetőségét. Ezt a könyvtárat nem ereklénynek csinálták. Ez csak addig könyvtár, amíg használják. Az igazgatótanács javaslatát ajánlja elfogadásra.

Dr. Juhász Nagy Sándor a könyvtár átadása ellen szólalt fel.

Vásáry polgármester beszéde

Dr. Vásáry István beszéde elején Csikesz Sándor személyeskedő érveivel polemizált. Azt hangoztatta, hogy a garanciális törvény tervezetét addig nem lehet idehozni, amíg az egyházkerületi közgyűlés elvileg ki nem mondotta a könyvtár átadását. Debrecen város annakidején a muzeális értékű tárgyakat letétként kérte a Déri-muzeumnak. A kerületi közgyűlés ezt megtagadta, sőt azt mondta, hogy csak bizonyos pénzüsszeg ellenében hajlandó átadni. Nem akar arra hivatkozni, hogy az előző századokban Debrecen város ezek közül az értékek nagyon sokat ingyen adott át a Kollégiumnak. Az átadásért meri vállalni a felelősséget, mert akik összegyűjtötték a könyvtárat, nem azért gyűjtötték össze, hogy lakat alatt tartásuk, hanem hogy vele és általa a magyar nemzeti művelődést szolgálják. Kulturális értékeket nem lehet Gáspár apó módjára kezelni. Visszautasítja azt a méltatlan támadást, amely Csikesz részéről érte Debrecen városát.

Csikesz Sándor személyes megtámadtatás címén szólalt fel. Kijelentette, hogy ami a Gáspár apóságot illeti, Debrecen város régebben igen nagy pártfogója volt a Kollégiumnak, de sajnos, az utóbbi években kevésbé érzik ennek az áldásos kéznek gondoskodását. A Gáspár apóság vádját tehát könnyű volna megfordítani.

Csikesz viszontválasza után dr. sz. Kun Béla előadó reflektált az elhangzottakra. Kijelentette, hogy a könyvtárat nem pénzügyi okból, hanem a használhatóság érdekében akarják az államnak átadni.

Izgalmas szavazás után az átadás ellen döntenek

Csikesz Sándor és Harsányi Pál zárszó jogán szólaltak fel, majd dé-

Az oláh „igazságszolgáltatás” végszükség esetén megengedhetőnek tartja a sikkasztást

Szatmár, május 19.

Az oláh állapotokra jellemző perben hozott felmentő ítéletet a satmári törvényszék, Staunescu Viktor satmári adóhivatali főnök állt a bíróság előtt, akit háromszáznóven lelt elsikkasztásával vádoltak. Staunescu beismerte a sikkasztást, de azzal védekezett, hogy már egy fél-estendeje nem kap fizetést, holott feleségéről és három gyermekéről is gondoskodnia kell. A háromszáznóven lelt végső szükségben vette magához, előlegként járandóságára. Az ügyész általános meg-

Csikesz Sándor halasztó indítványa

Csikesz Sándor azt kérdezte, hogy a könyvtárral átadják-e az abban lévő nagy kincseket is? Itt van Biró Lajos új-guineai gyűjteménye, kéziratok, éremgyűjtemények, a rézmetsző diákok művei. Ezeket is át akarják-e adni? Szerinte a kiküldött könyvtárbizottság nem végezte el megfelelően a rászabott feladatot. Célolta aztán azt, hogy a jelenlegi könyvtár tűzveszélyes lenne. A Kollégiumban a történelmi multat és a kontinuitást ma egyedül a könyvtár képviseli. Ha ezt elveszik, akkor a Kollégium úgy marad itt, mint a feltört héju üres díj. Ha takarékoskodni kell, akkor a gazdasági adminisztráción takarékoskodjanak. Határozati javaslatot terjeszt elő, hogy a könyvtár muzeális anyagát lajstromozzák és a jegyzéket terjesszék a kerületi közgyűlés elé. A döntést halasszák el a következő közgyűlésig.

után félkeletkor Baltazar Dezső püspök bezárta a vitát és szavazásra tette fel a kérdést. Rendkívül izgalmas névszerinti szavazás után, amelynek során sokszor teljesen egyenlőek voltak a szavazati eredmények, a közgyűlés 34 szóval 28 ellenében elutasította az előadói javaslatot és azzal szemben Harsányi Pál esperes indítványát fogadta el, amelynek értelmében az átadás ügyét egyelőre leveszik a napirendről. Elfogadták továbbá Csikesz és Harsányi együttes indítványát, amelynek értelmében a lélekszám szerinti hozzájárulást nyolc fillérről nem szállítják le, hanem abból két fillért a könyvtár fenttartására fordítanak. Végezetül elfogadták Csikesz javaslatát is, amelynek értelmében a könyvtár történeti becsü muzeális anyagáról leltárt készítenek.

Az izgalmas szavazás után dr. Erdöss József, a Kollégium új ügyésze letette a hivatali esküt, majd a püspök a tanácskozási félbeszakította.

A délutáni közgyűlésen dr. Baltazar Dezső püspök visszatért a Vásáry polgármester és Csikesz Sándor közt lefolyt incidensre.

— Sajnálattal látta — mondotta —, hogy Csikesz kijelentése miatt dr. Vásáry István polgármester sértve érezte magát. Az elnökség részéről kijelenti, hogy ha bármi sértés történt, az egyházkerület ezzel nem azonosítja magát. Ugy dr. Vásáry István személye iránt, mivel ő a Kollégiummal és egyházkerülettel szemben nagy érdemeket szerzett, valamint Debrecen városával szemben is, — elismerve a város adakozási készségét, — kijelentjük legbensőbb bizalmunkat mindkét tényező iránt és kérjük őket, hogy a multban tapasztalt jóságukat a jövőben is tartsák fent.

lepődésre, azzal kezdte beszédét, hogy nem Staunescu, hanem a Romániában uralkodó lehetetlen állapotok ellen emel vádat.

— A vádlott nem sikkasztott — mondotta az ügyész —, mert végső szükségben volt s attól a munkaadójától vett el csekély összeget, aki őt már hónapok óta nem fizeti. Amit Staunescu tett, ha jog szerint nem is, de erkölcsileg igazolható.

A nem mindennapi ügyészi védbeszéd után a bíróság felmentette a vádlottat.

Még a nyári szünet előtt letárgyalja a Ház az össze- férhetetlenségi törvényt

Budapest, május 19.
Az összeférhetlenségi kérdéssel a Ház folyosóján Károlyi Gyula gróf miniszterelnök munkatársunknak a következőket mondotta:
— Álláspontom a kérdésben nem változott. Az összeférhetlenségi törvényjavaslatot a nyári szünet előtt tető alá kívánom hozni.
A miniszterelnöknek ez a határozott kijelentése megdönti azokat a kijelentéseket, amelyek szerint szó lehet az összeférhetlenségi törvényjavaslatnak napirendről való levételéről.

Az egységespárt 24.-ik körzetéuek értekezlete

Május 18-án, szerdán este tartotta a debreceni egységespárt 24.-ik körzete dr. Gergely Jenő kormányfőtanácsos elnöke mellett ülését. Az elnök méltatta a kormányt a mai súlyos válságból való kivezetésre irányuló tevékenységet és azt a népszerűtlen és hálátlan szerepet, amelyre a kormány vállalkozott. Örömmel közölte, hogy a kormány a debreceni exponenséül a főispáni székbe báró Vay Lászlót ültette, aki rövid működésével már közszerepetet ébresztett maga iránt és akinek a személye garancia arra, hogy Debrecenben az összpolgárság összehozó munkára köt szövetséget arra a nemes célra, hogy ezt a várost a világválság minél kisebb hátránnyal sujtja.

Majd megalakult a körzet vezetősége. Egyhangú választással elnök lett dr. Gergely Jenő kormányfőtanácsos és megválasztották a 40 tagú körzeti bizottságot. Az értekezlet a főispán és a polgármester életével ért véget.

Egy nap alatt 23 embert ölték meg Bombayban

Bombay, május 19.
A bombayi vallási háború tovább tart. A csendőrség és katonaság minden erőfeszítése hiábavaló a felizzított hindu és mohamedán tömegeket nem lehet lecsillapítani. A szerdai nap folyamán a két tábor összecsapásának összesen huszonhárom halottja és százötven súlyos sebesültje volt. A helyzet változatlanul kritikus.

Alaptalanul lopással vádolt a gazda két gazdasági cselédet

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Pető Miklós és Horváth Margit debreceni lakosok lopás büntetével vádolva állottak tegnap a debreceni törvényszéken dr. Jankovich Jenő tanácselnök előtt. Pető, aki vadházaságban élt Horváth Margittal, egy a Debrecen határában levő birtokon voltak alkalmazva, mint gazdasági cseléd. A múlt évben, amikor már megelégték a munkát és felvették előre a komenciót is, egy szép napon eltávoztak. A gazdálkodó ezután rájött arra, hogy néhány csirkéje hiányzik. Ezért feljelentést tett Pető és Horváth Margit ellen. A tegnapi főtárgyaláson kiderült, hogy Petőék elszámolási vizsgálatban voltak a tulajdonossal és a csirkelopás sem felel meg a valószínűségnek. Ezen az alapon a törvényszék bizonyítékok hiányában felmentette a vádlottakat az ellenük emelt vád alól. Az ítélet jogerős.

A református Kollégium válsága és szanálása az egyházkerületi közgyűlés előtt

A szanálóbizottság javaslataival sikerül eltüntetni a deficitet — Hozzá járult a közgyűlés a theologusok bajtársi egyesületének megalakulásához

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A tiszántúli református egyházkerület csütörtök délutáni ülésén a folyó ügyeket tárgyalták. Tudomásul vették a Baltazár amerikai alap jelentését, amely szerint az 1932—1933-ra 15.000 pengő jövedelme lesz az alapítványnak. Ebből több mint tízezer pengőt fordítanak segélyezésre.

A kollégiumi ügyek tárgyalásánál dr. Juhász Nagy Sándor azt javasolta, hogy a kisebb jelentőségű ügyeket ne hozzák a közgyűlés elé, mert ezek csak az időt rabolják. Ezt a javaslatot el is fogadták.

A Kollégium felszabadult helyiségei- nek felhasználása

Birta István beteriesztette a Kollégium 1930—31. évi zárószámát, amelyben még mindig 59.300 pengő deficit mutatkozik, ami főként

a bérhátralékokból állt elő. A közgyűlés a zárószámadatokat elfogadta.

Foglalkoztak az egyetem kiköltözése után felszabaduló helyiségek felhasználásával. Kimondták, hogy a helyiségeket úgy kell beosztani, hogy ifjúsági bentlakás céljára minél több hely maradjon. A helyiségeken semmiféle átalakítást nem szabad végezni. A végleges felhasználás módjainak megállapítására bizottságot küldtek ki.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratban közölte az egyházkerülettel, hogy kívánatosnak tartaná, hogy a megszüntetett kereskedelmi polgári fiúiskola öt református tanárának átvételére végleges határozat történiék. A közgyűlés kimondta, hogy ebben az ügyben a költségvetéssel kapcsolatban határoz.

A szanálóbizottság javaslatai a Kollégium deficitjének eltüntetésére

Foglalkoztak ezután az 1932—33. évi költségvetéssel, amelyben a közszükségleti és tanszéki pénztárnál 69.552 fedezeti hiány mutatkozik. A pénzügyi bizottság a hiány eltüntetésére a legszigorúbb takarékoságot ajánlja. A szanálóbizottság a hiány eltüntetésére számos intézkedést javasol. Ezek között szerepel a gimnáziumi helyettes tanárok létszámának csökkentése. A bizottság megállapítja, hogy a kereskedőtársulati polgári iskola átvétele nem kollégiumi érdek. Mivel a polgári iskola fenntartása pénzügyileg nincs biztosítva, az egyházkerület szüntesse be a polgári iskolát, a tanároknak mondjon fel. Arra az esetre, ha a város és a debreceni egyház vállalná a polgári iskola fenntartását, részére — megfelelő feltételek mellett — a Kollégiumban biztosítsanak helyiséget.

A szanálóbizottság összesen 33.000 pengő törlést hozott javaslatba. Bizonyos bevételekkel a helyzet úgy alakulhat, hogy a deficit teljesen eliminálható lesz.

A költségvetés vitája

A költségvetés vitája során Gönczy Béla a tanárképzőintézet teljes leépítését ajánlotta. Dr. sz. Kun Béla megállapította, hogy a Kollégium igazgatási költsége igen nagy és nem áll arányban a termelési eredménnyel. Azt hangoztatta, hogy vissza kell térni a régi puritán rendszerhez. Ne méltóztassék senkinek fizetési állásokat keresni a Kollégiumnál. Arra igyekezzünk nevelni önmagunkat és utódainkat, hogy ingyen, díjtalanul szolgáljunk az egyházat és a Kollégiumot. (Óriási taps.) Azt javasolja, hogy a könyvtárigazgatói állást ne díjazzzák s az egyik könyvtári tisztviselő helyett skribákat alkalmazzanak.

Dr. vitéz Bessenyei Lajos azt javasolta, hogy Salánky József könyvtár-tisztet hagyják meg a könyvtárnál és ne helyezték át a főgimnáziumhoz. Polemizálva Gönczy egyik kijelentésével, rámutat arra, hogy a főgimnázium 900 növendéke közül körülbelül 450 vidéki. Így nem lehet azt mondani, hogy fenntartása egyedül csak debreceni érdek.

Görömbey Péter, majd Csikesz Sándor szólalt fel. Utóbbi azt hangoztatta, hogy Varga Zsigmondot nem szabad megfosztani könyvtár-

igazgatói javadalmától. Karai Sándor szerint a könyvtárszemélyzet ügyét rá kell bízni az elnökségre. Révész Imre arra mutatott rá, hogy Varga Zsigmondot a könyvtárigazgatóiságtól senki sem akarja megfosztani. Hasonló értelemben szólalt fel dr. sz. Kun Béla és Kolozsvári Kiss László is.

A nyiregyházi vonat elé vetette magát egy debreceni szobafestő- segéd

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A „Debreceni Ujság—Hajdúföld” kedden számolt be egy MÁV. segéd-tiszt öngyilkosságáról, aki a nyiregyházi vonat elé vetette magát s a kerekek azonnal halálra gázolták. Tegnap éjszaka a nyiregyházi vonatnak újabb öngyilkos-áldozata volt. Sávágó Gyula Simonffy-utca 29. szám alatti szobafestősegéd este 10 óra után a robogó vonat elé ugrott s a mozdony darabokra tépte a testét.

Az öngyilkosságot éjjel fél 12 órakor fedezték fel s a helyszíre kiszállott dr. Tóth Gyula rendőrkapitány vezetésével a rendőri bizottság, amely a ruhazsebekben talált iratokból megállapította az öngyilkos szobafestősegéd személyazonosságát. A nyomozás során kiderült, hogy Sávágó Gyula szerelmi bánata és anyagi gondok miatt követte el az öngyilkosságot. A hatóság a temetési engedélyt megadta.

Fejszével támadt feleségére és két rendőrré egy csapókeri napszamos A törvényszék tizenöt napra fogházra ítélte

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Nácsa István csapókeri napszamos azzal vádolta a debreceni királyi ügyészség, hogy még a múlt év folyamán egy alkalommal, amikor fejszével támadt rá ittas állapotban a feleségére, utólag az asszony segítségére siető két rendőr ellen is fejszét fogott. A vád hatósági közeg elleni erőszak vétsége volt. A feljelentés szerint Nácsa István részegen ment haza és összeverdült a feleségével. Nagy haragjában fejszét vett elő és azzal akarta megtámadni az asszonyt, aki azonban kirohant az utcára és rendőrökért sikoltozott. Fehér Imre és egy Nagy nevű rendőr elő is kerültek, akik felszólították Nácsát, hogy tegye le a fejszét és hagyjon fel az életveszélyes fenyegetésekkel. Nácsa ekkor a két rendőrré támadt, akik csak úgy tudták megfékezni a dühöngő embert, hogy nagy fáradsággal megkötözték a kezeit és bekisérték a köz-

ponti ügyeletre. Az ügy a minap került főtárgyalásra a debreceni törvényszéken a dr. Jeney Sándor elnöke alatt működő büntetőtanács előtt.

A főtárgyaláson Nácsa István azt hangoztatta, hogy teljesen részeg volt és azt sem tudta, mit csinál. Másik szavában viszont a rendőrököt vádolta meg azzal, hogy azok kihúzták őt az ágyból és karddal támadták meg. A kihallgatott tanúk azonban igazolták a vádiratban foglalt bűncselekmény elkövetését és ezért Nácsa Istvánt tizenöt napra fogházbüntetésre ítélte a törvényszék.

**HAJDU vármegye területére körzet-
képviselőt keresünk** szépirodalmi, dívat, kézimunka, gyermeklap terjesztésére. Komoly havi kereset biztosítva. Feltételek Megtudhatók: Magyar Uriasszonyok Lapja. Kiadóhivatal Budapest, VI. Jókai-u. 37.

Hírek

1932. május 20. Péntek.
Prot. Bernát, Kath. Bernard.

Ma a következő gyógyszerterak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Kossuth” Lux Arnold Piac-u. 26.
„Reménység” Dr. Gödény Sándor,
Csapó-u. 22. Isteni gondviselés, Székely Adorján, Petőfi-tér. „Csokonay” Mester-u. 45. „Mátyás király” Nvillastelep, Márton Kálmán-u. 1.

IDŐJÓSLÁS

A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jelenti május 19-én:

A meleg időjárás megszakítás nélkül tart tovább. A tegnapi nap folyamán nyugatról behatolt hűvösebb levegő csak a tegnap esti órákban okozott átmeneti jellegű erősebb felhősödést és kisebb, mérhetetlen mennyiségű esapadékot. A hőmérséklet ma is igen magas nivóra emelkedett, legmagasabb értéke 28,2 fok volt.

A légnyomás az éjjel emelkedett, ma a délutáni órákban keveset sülyedt. A tenger színére redukált értéke reggel 765,6, este 764,6 mm. volt. Esti hőmérséklet 24,2 fok.

Derült, száraz, igen meleg idő várható, további hőemelkedéssel.

— **Panaszfelvételi napok az Egységspártban.** A debreceni Egységspárt tanácsadó és népszédelmi bizottsága tegnap dr. tanyógi Szűcs Géza elnöklése mellett ülést tartott, amely alkalommal helyettes elnöknek dr. Gergely Jenő és dr. Simon Imre titkár, helyettesül dr. Ferencsik Sándor választott meg. A bizottság elhatározta, hogy a párthoz forduló párttagok panaszainak meghallgatása végett panaszfelvételi napokat fog tartani a szükséghez képest hetenkint többször, addig is, amíg a szükség több panasznapot nem kíván. Panaszfelvételi napul szerda délután 5-től 7-ig és vasárnap délelőtt 10-től 12-ig terjedő időt jelölték ki, amikor a bizottság inspekciós tagjai a párttagok panaszait felveszik és azt, amennyiben azonnal elintézhető, saját hatáskörükben elintézik, ellenkező esetben pedig a vasárnap délelőtti ülésező bizottság elé terjesztik elintézés végett.

— **Politikamentes bankett Hajdunánuson.** A hajdunánási Ipartestület és Iparos Dalárda püsköd első napján tartotta szokásos évi bankettjét. Erre meghívta a többi hat kör és társadalmi egyesület tagjait is, azon kikötéssel, hogy az ünnepélyen politikai szónoklat, vagy kijelentés el nem hangozhat. A szépszámmal képviselt ipartestületi tagokon kívül a többi társadalmi egyesületek részvételével harmincegyen jelentek meg a politikamentes polgári összejövetel rendezett banketten. A szónokok nagy elővigyázattal kerülgettek, hogy át ne ugorjanak a politika mesgyéjén. Az első szónok Mikó Gyula, ipartestületi elnök, üdvözölte a megjelenteket. Utána dr. Péntes Mihály polgármester, a városi dalárda elnöke üdvözölte a testvér iparos dalárdát, a polgári összejövetel céljából megjelent közönséget. A világháború győztesre hártja a mai szomorú helyzet összes ódiáját. A többi szónokok közül dr. Tóth Lajos tanár kedves, talpraesett beszédet mondott. Majd dr. Gulyás Imre ügyvéd retorikai remekműnek is beillő szónoklata következett, amely, mivel a politikai mag hiányzott belőle, jobb sorsra érdemes, nyomot nem hagyó szónoki bravurnak nevezhető. Kétúton sikerült az ünnepelt dalárda énekeszámait és a Rézműves Tódor cigányzenekara muzsikáját.

A vasárnapi nagygyűlésen fog állástfoglalni Debrecen polgársága a Tardieu-terv ügyében

Dr. Ruffy Varga Kálmán, Olchváry Zoltán, dr. Haendel Vilmos és dr. Benkő Géza lesznek a nagygyűlés szónokai

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Az utóbbi évek legfontosabb külpolitikai kezdeményezésével, a dunai államok helyzetének rendezésére vonatkozó Tardieu-tervvel, annak jelentőségéhez mérten foglalkozni fog az egész magyar közvélemény. Országszerte nagygyűléseket rendez minden községben és városban a Társadalmi Egyesületek Szövetsége és a Revíziós Liga és ezekkel egyidőben vasárnap, május 22-én lesz a debreceni demonstráció is.

A debreceni nagygyűlés vasárnap délelőtt 11 órakor veszi kezdetét a vármegye háza dísztermében a következő programmal:

1. A Nemzeti Hísekegyet éneklé a Városi Dalegylet. 2. Megnyitó szavakat mond dr. Ruffy-Varga Kálmán felsőházi tag, a TESz. debreceni elnöke. 3. Beszédet tart Debrecen hazafias közönsége álláspontjának

tolmácsolására Olchváry Zoltán kir. ítélőtáblai elnök. 4. Beszél dr. Benkő Géza vármegyei tisztifőgyász, a Revíziós Liga vármegyei tagozatának üv. elnöke. 5. Határozati javaslatot felolvassa dr. Tóth László. 6. Záróbeszédet mond dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár a Revíziós Liga debreceni elnöke. 7. Himnusz. Éneklé a Városi Dalegylet és a közönség.

A belépés a nagygyűlésre természetesen díjtalan. A rendezőség ezután is tisztelettel meghív minden hazafias debreceni magyar embert, hogy a város állásfoglalása minél imponzánsabb keretek között történjék meg. Ugyancsak tisztelettel kéri az egyesületek vezetőseit is a rendezőség, hogy a nagygyűlésen lehetőleg zászlóik alatt minél nagyobb számban képviseltessék magukat.

„Arccal a Holnap felé!”

Gróf Haller Gábor regényét közli vasárnaptól a Debreceni Ujság-Hajdújűd

Vasárnapi kezdettel ismét megnyitja a Debreceni Ujság-Hajdúföld olvasóközönségünk körében már oly nagy népszerűségnek örvendő regényrovatát.

„Arccal a Holnap felé!”

a címe a most megindítandó érdekesítő és mindvégig lebilincselő témájú regénynek, amelynek szerzője egy fiatal debreceni író.

gróf Haller Gábor.

A finom tónusu regény annál nagyobb érdeklődésre tarthat számot, mert meséje az összeomlás utáni forradalom legzavarosabb idejéből indul ki és mozgalmas cselekménye jórészt Debrecenben játszódik le.

Érdekes és újszerű a regény főhőse, egy kis gyermek, aki a felfordulás izgalmainak lázában serdül ifjává. Szines és közvetlen stílusú nyelven elevenen rajzolja meg az

író, hogy milyennek látta a forradalom idejének gyermeke a körülötte felvirágozó eseményeket, hogyan sodorta a sors szeszélye nyomorba és megpróbáltatásokba. Poétikus gyermek-szerelmek, ifjúsági ideálok, tépelődések, megtorpanások és kísértekek nehéz napjai kedves képek sorozatában bontakoznak ki a regényből, beleszöve az ősi debreceni Kollegium mai diákjainak küzdelmeit és a debreceni internátusi élet apróbb epizódjait.

A szép elgondolásu regény vezérmotívuma azzal záródik, hogy ifjú akaraterővel le lehet győzni az élet elé gördülő akadályokat és bátran kötelesség teljesítéssel kell haladni

„Arccal a Holnap felé!”

A fordulatokban gazdag, jól megkonstruált regényre felhívjuk olvasóink figyelmét.

— Nagy halestély a „Korona” vendéglő ujonnan megnyitott kert-helyiségében minden pénteken este-tiszai és balatonj halakból.

— Kétszázötven pengő értékű fehérműt loplak el egy lakásból. — Márkus Károly százados csütörtökön bejelentette a rendőrségen, hogy Hatvan-utca 59. szám alatti lakásáról ismeretlen tettesek kétszázötven pengő értékű fehérműt és ágyneműt loplak el. A lopási ügyben a rendőrség megindította a nyomozást.

— Elsőrangú, legnagyobb molykáréllenj biztosítás Piac-utca 4. Végli Gyula szücsáruházában.

— **GALSWORTHY ÉS A POLITIKA.** A Pen-club világtkongresszusára innen is, onnan is összehozták a nagyságok. Természetesen Galsworthy is, a fő-főnök, aki nyájas mosollyal csevegett el a körüli újságírókkal. Többek között az egyiknek kijelenté, hogy a Pen Club tagjai nem foglalkoznak „politikával”. Sem nemzeti, sem nemzetközi irányhoz nem csatlakoznak. Ugy-e, milyen felemelő a Pen Club?! Még a nemzeti eszmét is hajlandó fumigálni, csak meg ne sértse a „mindenen felülálló” irodalmat!... Hogy Galsworthy, Roda-Roda, Marinetti s a többiek naik-e, avagy internacik, az minket rendkívül kevésbé érdekel. A dologban csupán az a szomorú, hogy a magyarországi Pen Club-tagok közül, akik hol kilépnek, hol be, ezuttal egyetlen egy sem távozott el az egyesületből.

— **A Vitézi Énekkar tagjainak figyelmébe!** Vitéz Sívágó Gyula tag-társunk váratlanul elhunyt, minek folytán az énekkar ma este 9 órakor összpóbat tart. Az összes működő tagok szíves megjelenését kéri az elnökség.

— **A Volt Iskolatársak Szövetségének** május 11-én tartott irodalmi ünnepélyén felülíztettek: báró Vay László 8 P. dr. Dóczi Gedeonné 3, Böhm Ferencné 2, dr. Baltazár Dezső 1, Fehértói Dánielné 3, Tóth Árpádné 2, P. N. N. 30 fillér. A fenti összegekért ezután is hálás köszönetét fejezi ki a Szövetség vezetősége.

— **Filléres gyors Budapestről a Hortobágyra.** A MÁV igazgatósága május 26-án, Urnapor 500 jelentkező esetén Budapestről a Hortobágyra Filléres gyorsvonalat indít. Mint hírlék, a „Filléres gyors” iránt máris nagy érdeklődés mutatkozik.

Foglalkozás anno: 1932.

Szól a bírő a vádlotthoz:

— Az iratokból azt látom, hogy magának semmiféle foglalkozása nincs.

— De igen, kérem, segéd vagyok.

— Miféle segéd?

— Bűnségéd.

ANYAKÖNYVI HIREK.

Eljegyzések: Buza János npsz.—Szabó Zsuzsánna, Birkás György műszerészsegéd—Köveny Ilona. Tóth János szabóság—Baros Margit, Zeke András kifizető—Papp Erzsébet, Horváth István hentesmester—Boldizsár Erzsébet, Huga Lajos zenész—Rácz Mária, Szilágyi János npsz.—Vécei Róza, Kiss Károly npsz.—Zeliri Erzsébet.

Születések: Szakál István kocsi leány, Mária, Andriko János fm, fiu, István, Molnár József közező segéd leány, Katalin, Szoncz Ferenc MÁV, napszámos leány, Margit, Csiztin László tanító leány, Magda, Szanyl Matyas MÁV, fűtő leány, Julia, Gyarmati János npsz, leány, Mária, Mező József fm, leány, Margit, Keesmar István tanár leány, Mária és 4 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Porkoláb József ref. 58 éves Derecske, Donovics Vilmosné Páresi Mária rk. 60 éves Piac-u. 16, Kovács Edit ref. 2 hónapos Pest-u. 4, Baja Anna Balla Benjáminné ref. 83 éves Fülpösdaróc, Ács Károlyné Tóth Róza ref. 31 éves Nyírbogát, Özv. Szilágyi Gáborné Faragó Sára ref. 64 éves Bellelő, Özv. Maranyai Károlyné Stigmayer Piroksa rk. 56 éves Báránd, Hornyák József rk. 48 éves Wesselényi-utca 107, Özv. Zombor Lajosné Tekesházy Berta ref. 51 éves Thaly Kálmán-utca 12, Juhász Miklós ref. 36 éves Salétrom-utca 1, Adamek László ref. 11 hónapos Gyöngyvirág-utca 20.

**Tennisz ingek, zoknik,
Pulloverek és bluzok
nagy választékban**

Kardos László-nál.

Három korcsmai mulatozót előállítottak a rendőrségen

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Gajdos János halápi korcsmáros és Dobé János sofför feljelentést tettek három mulatozó fiatalember, Hunyadi Csehák Ferenc, Surányi Lajos és Valkó József ellen, akik a halápi csárdában 20 pengő ceket csináltak, de a fizetésnél kiderült, hogy nincs náluk pénz. A taxisofőrnek járó 52 pengő tartozásukat szintén nem tudták kiegyenlíteni.

A három fiatalembert előállították a debreceni rendőrségen, ahol Hunyadi Csehák előadta, hogy nála volt ötven pengő készpénz, de azt a 80 pengő értékű ezüst zsebkönyvét együtt a társaság valamelyik tagja ellopta tőle. A debreceni rendőrség ebben az irányban is bevezette a nyomozást.

— Az osztálysorsjáték mai húzása 20.000 pengőt nyert: 81657, 4000 pengőt nyert: 14138, 200 pengőt nyert: 17755, 100 pengőt nyertek: 6740 17424 19142 20142, 500 pengőt nyertek: 11377, 15919 53303 63397, 300 pengőt nyertek: 4347, 16326 18195 38489 46845 52692 53214 59225 70862 75549, 200 pengőt nyertek: 80705 9209 10964 23102 30535 33680 41268 41809 44394 49327 52300 52413 55761 60044 62721 63314 65504 74521.

— 33 százezer utazási kedvezmény a szegedi ipari vásárra. A helybeli Ipartestület ezután hozza tagjai tudomására, hogy a szegedi Ipartestület május 26. és június 6. között rendez meg a IV. Szegedi Ipari Vásárt. Ez a vásár a vidéki kézműiparosság demonstrációja a decentralizáció és az élniakarás mellett, bizonyossága a vidéki kézműipar haladásának, művészi felkészültségének. A vásárra a vidéki látogatók 33 százalékos utazási kedvezményt kapnak. A kedvezményes jegyek váltására szóló igazolványok a szegedi Ipartestületnél kaphatók. Az igazolványok ára 2 pengő, amely összegben a vásárra szóló belépőjegy ára is bennefoglalatik.

— Iparosszakosztályi ülés. A debreceni Ipartestületbe tartozó ácsiparosok szakosztálya május 21-én, szombaton este 6 órakor az Ipartestület helyiségében rendkívül fontos ügyekben szakosztályi ülést tart, amely ülésre minden szakosztályi tag feltétlenül pontos megjelenését ezután kéri a szakosztály elnöksége.

Veronállal megmérgezte magát egy berettyóújfalui gyógyszerész gyakornok

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Tragikus öngyilkosság történt szerdán hajnalban Berettyóújfaluban. Erős Ilona odaváló, tizenkilenc éves gyógyszerészgyakornoknő valami miatt a családtagjaival összeszólkkozott s ez annyira hatott az idegeire, hogy elhatározta az öngyilkosságot. Bement a gyógyszerészárba és ott nagymennyiségű veronált

vett be. A mérge pár perc múlva hatott is és a szerencsétlen fiatal leány nemsokára holtan esett össze. Mire észrevették a leány eltűnését és rátaláltak a gyógyszerészárban, már ekkorra halott volt.

A halálesettel kapcsolatban jelentést tettek a debreceni királyi ügyészségnek, amely a temetési engedélyt megadta.

TESTEDZÉS

A kiesési zónában levő Vasas ellen izgalmas mérkőzést fog vivni a Bocskay

A debreceni sportközönség több, mint egy hónapja nem látott idehaza profizionista bajnoki mérkőzést, sőt április 17-ike, a Bocskay—Ferenc város mérkőzés óta egyáltalán nem látta játszani csapatát. A Bocskay azóta két országban is turázott, Romániában és Csehszlovákiában, tizenhat nap alatt hét városban kilenc mérkőzést bonyolított le, még pedig a rendkívül fáradságos és hosszú ut ellenére is igen jó turamérleggel.

Érthető tehát, hogy a debreceni közönség nagy érdeklődéssel várja a Bocskay legközelebbi itthoni játékát, amely vasárnap lesz a Vasas elleni bajnoki mérkőzésen. A mérkőzés érdekessége természetesen elsősorban az lesz, hogy milyen formában van jelenleg a Bocskay csapata és itt főképpen a fedezetlenségre kíváncsi a publikum, hiszen úgy a romániai, mint a csehszlovákiai turáról szóló tudósítások egybehangzóan kiemelik, hogy a kettős turán a kiemelkedő és elejétől végig legmegbízhatóbb csapatrészt a fedezetlenség volt.

Ettől eltekintve is, a mérkőzés mindenképpen érdekesnek, sőt izgalmasnak ígérkezik, hiszen a Vasas mindenáron igyekszik megszabadulni a kiesési zónából, a Bocskay elleni vasárnapi debreceni mérkőzés tehát rendkívül jelentős számúra. A Vasas annál inkább bizakodó, mert Rottler újracsatlásba áll s így a kitűnő védőjátékossal hátsó formáció

jelentékenyen megerősödtek. A Bocskaynak viszont a negyedik hely szempontjából fontos a vasárnapi mérkőzés, mert a III. ker. erősen a nyomában van s így minden pontra szüksége van aboz, hogy az immár tradíciós negyedik helyét az idén is biztosítsa. Látható tehát, hogy a vasárnapi mérkőzésen nem kis érdek forognak kockán, hiszen a meccs a Vasas szempontjából egyenesen kiesési mérkőzés, azáltal pedig a közönség teljesen tisztában van, hogy a kiesési mérkőzések milyen erős, izgalmas és kemény küzdelmet szoktak hozni.

A diószegi pályán egyébként is érdekes program bonyolódik le vasárnap, mert a Bocskay—Vasas mérkőzésnek két olyan amatőrmérkőzés az előjátéka, amely joggal számot tarthat a közönség érdeklődésére. Délután fél 2 órakor a DMTE—PMÁV meccs zajlik le a bajnoki pontokért utána pedig fél 4 órakor a DVSC és a DTE ütköznek meg az amatőrbajnoki küzdelmek során.

A Bocskay egyébként a héten a fárastó turák után természetesen kiméltte a játékosokat, csak könnyű kondícióedzés volt. A játékosok már kipihenték a fátadalmakat, sérült nincs és a csapat jó hangulatban, teljes bizalommal várja a vasárnapot amikor egy hónap után ismét bajnoki mérkőzést játszik a debreceni közönség előtt.

A Debreceni Torna Egyesület céllövőinek sikeres szereplése a kabai MOVE országos lövészünnepélyen

A céllövészet terén már eddig is nagy sikereket elért kabai MOVE sportegyesület pünkösdi másodnapján rendezte meg országos céllövőversenyét, melyre az ország különböző részéről több mint 150 versenyző érkezett. Jó eredmények jellemzik a kilőnően megrendezett pályafelavató versenyt, amelyen legsikeresebben a debreceni céllövők, elsősorban a DTE versenyzői szerepeltek. Az 50 cm. céglövésre kiírt csapatverseny abszolút győztese a DTE ötös csapata (Szentmiklóssy János, Péterffy Jenő, Lőki Antal, Bodó Sándor és Csizmadia István) 834 ponttal, második a Debreceni Vasutas Sp. Cl. 808 ponttal, harmadik a kabai MOVE csapata 790 ponttal.

Az egyéni álló helyzetű 100 m. versenyt Szentmiklóssy János DTE nyerte 5—40, második Nagy László DVSC 5—38, harmadik Batiz J. kabai MOVE 5—37. Az összetett 50 m. lövészben: 1. Batiz J. kabai MOVE 20—181, 2. Lőki Antal DTE 20—177, 3. Bodó Sándor DTE 20—177, 4. Tóth József DVSC 20—176, 5. Szék Miklós kenderesi PCE 20—175, 6. Szentmiklóssy János DTE 20—171.

Nagy tehetség a kabai Batiz, aki még sok dicsőséget szerz egyesületé-

nek. A verseny mintaszerű előkészítése a kitűnően működő rendezőség érdeme, kiemelendő Kósa MOVE intéző nagyszerű versenyrendezési készsége, akinek köszönhető a lebonyolítás minden kritikát kiálló sima menete.

A DTE atletikai bási versenye

A Debreceni Torna Egyesület atletikai szakosztálya pünkösdi első napján tartotta meg első idej házi versenyt, mely nagyszerű küzdelmekben bővelkedő sportesemény a következő eredményeket hozta: 100 m-es síkfutás: 1. Ráthonyi Lajos 11,4 mp, 2. Fehér József 11,6 mp, 3. Horváth Ferenc 11,8 mp. Könnyen nyerve 200 m-es síkfutás: 1. Ráthonyi Lajos 23,9 mp, 2. Fehér József 24,2 mp, 3. Horváth Ferenc. Igen könnyen nyerve Sulydobás szenior: 1. Nyáry Endre 12,53 m, 2. v. Zétény Gyula 11,81 m, Sulydobás ifjúsági: 1. Kállay-Kovács J. 11,09 m, Diszkoszvetés szenior: 1. v. Zétény Gyula 33,65 m, 2. Nyáry Endre 31,54 m, Diszkoszvetés ifjúsági: 1. Kállay-Kovács J. 30,62 m, 2. Törös Károly 30,40 m, Magasugrás szenior: 1. Nyáry Endre 170 cm, 2. Ráthonyi Lajos 165 cm, Magasugrás ifjúsági: 1. Kápos László 165 cm, 2. Törös Károly 160 cm, Távolugrás szenior: 1. Fehér József 6,62 m, 2. Horváth Ferenc 6,20 m, 3. Ráthonyi La-

jos 6,10 m, Távolugrás ifjúsági: 1. Kápos László 5,55 m, 2. Törös Károly 5,34 m, 3. Kállay-Kovács J. 5,24 m, Rudugrás szenior: 1. v. Zétény Gyula 2,73 m, Rudugrás ifjúsági: 1. Tóth Lajos 3,01 m.

A kiváló eredmények Schmidt Gyula testnevelési tanár páratlan sportpedagógiai működésének elvitarhatatlan érdeme. A DTE atléta gárdája még sok dicsőséget hoz egyet, nek és a városnak.

Kerületi atletikai verseny

A DEAC 1932. évi május 22. napján az egyetemi versenypályán délután 3 órai kezdettel kerületi ifjúsági és szenior atletikai versenyt rendez a következő feltételekkel: I. Versenyszámok: 1. Magasugrás helyből, ifjúsági, 2. Magasugrás helyből, 3. 100 m-es síkfutás előnyverseny, 4. 500 m-es síkfutás, 5. 400 m-es gátfutás, 6. Súlylökés, 7. Rudugrás, 8. Távolugrás helyből, ifjúsági, 9. 300 m-es síkfutás, 10. Távolugrás helyből, 11. Hármassugrás, 12. Gerelyhajítás, 13. 3000 m-es síkfutás előnyverseny, 14. 400x200 x200x800 m-es stafétafutás, 11. Nevezési zárlat 1932. május 22. délután 6 órája. A nevezéseket dr. Majzik László ker. előadó irodájában (Városháza I. emelet 17.) kell a zárlatig beküldeni. III. Tét: személynként és számonként ifjúsági számokba, 30 fillér, szenior számokba 40 fillér, Stafétafutás 160 P. A tétek a nevezési zárlatig Hadházy Dezső (Magass György-tér 6 sz.) alá küldendők. IV. Díjazás: Az ifjúsági számok győztesei vésett kieszűstől (ker, rekord javítása esetén vésett nagy ezüsttől), 2. kishonr, 3. kishonrzermet, szenior számok győztesei vésett nagy aranyozott éremet, 2. nagybronz, 3. kieszűstől éremet nyer. A II. díj 6 induló esetén adatik ki.

14450—1932. II.

HIRDETMENY.

Az 1894. évi XII. tc. 95. §-ának d) pontja a selyemtenyészés céljára történő lombzedést a közterületi parafákról mindenki számára szabadabb teszi.

Felhívom a város lakosságát, hogy az utcákon, tereken és közutak mentén álló eperfákról való lombzedésben a selyemtenyészőket senki meg ne akadályozza, a fák lombját általában folyadékkal senki használatlaná ne tegye, ugyisintén a selyemtenyésző öröklen gyönyölődésétől mindenki tartózkodjék, mert az ilyen cselekményekért a rendőrbírótság szigoruan felelősségre fogja vonni és érzékeny büntetéssel fogja sújtani az ez ellen vétőket.

Debrecen, 1932. május hó 14.

Polgármester.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMENY

Az egyenruházott városi atkalmazottak részére szükséges nyári egyenruhák biztosítására, illetve a már beszerzett vászonanyagoknak leendő feldolgozására versenytárgyalást hirdetek.

A szállítási feltételek és az ajánlati űrlapok a városi közigazgatási rendészeti ügyosztálynál Debrecen, rendészeti épület III. em. 92-b. sz. ajtó a hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetve önköltségi áron (egy pengő) megszerezhetők. Egyebekben a szállításra a 88500—1932. B. M. sz. közszállítási szabályrendelet rendelkezései az irányadók.

Az írásbeli zárt ajánlatokat 1932. évi június hó 6-án d. e. 11 óráig lehet a városi közigazgatási rendészeti ügyosztálynál (Rendészeti épület III. em. 92-b. sz.) beadni.

Debrecen, 1932 május hó 14.

Polgármester

A. B. C.
utasok részére.

A: Ha Budapestre jön szálljon meg a dunaparti elsőrangú

BRISTOL SZALLOBAN

B: mert olcsó áron nyújt mindent: szép szobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz egy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függően — már napi 12 pengőért kaphatja.

BRISTOL SZALLO

Budapest—Dunakorzó.

Színház Mozi

HEFT MŰSOR:

Május 20-án, pénteken este 8 órakor Rökk Marika és Fodor Arthur vendégfellépésével, rendes helyárrakkal Csókprofesszor, operett-ujdonság.

Sziklay Jenő megkapta a színgazgatói engedélyt

A Színész Egyesület tanácsa csütörtökön tartott ülésén foglalkozott Sziklay Jenőnek, a debreceni Csokonai színház kiváló rendezőjének a kérelmével és egyhangú határozattal megadta a színgazgatói engedélyt. Ezzel az utolsó akadály is elgördült, hogy Sziklay átvehesse a Sopron-csekesfehérvári színikerület igazgatását.

A Csokonai színház jelentése

MA,

őntéken és folytatólag szombaton és vasárnap este 8 órakor

Rökk Marika

Budapest legújabb és egyszerűen a legelső közé emelkedett szubrett-primadonnája, a „Csókolj meg, édes” magyar hangosfilm új csillaga és

FODOR ARTHUR,

Fővárosi Operettszínház művésze

RENDÉS HELYÁRRAK!

BEMUTATÓ! IIT ELŐSZÖR!

OPERETTUJDNONSÁG!

Csókprofesszor

A rendkívül érdeklődésre tekintettel, siessen jegyét biztosítani!

Szombaton délután 3 órakor,

a legelsőbb zónahelyárrakkal.

TAMÁS BENŐ

vendégfellépésével:

Farkas Imre legmulatságosabb operettje:

TUL A NAGYKRIVÁNON,

Vasárnap délután 3 órakor:

Kardoss Géza fellépésével:

T Ü Z M A D A R.

MOZIK MŰSORA

Péntek, május 20.

„X. 27.”	
URANIA — 1/8 — 1/10	A titokzatos asszony. Főszereplők: Marlene Dietrich, Victor Me. Laglen.
VIG-SZÍNHÁZ 5-7 és 9 ó	A TÁNCOS HUSZÁR, zenés vígjáték, Grell Theimer, Verebes Ernő és Oszkár Karlweiss főszereplésével.
APOLLO	SZÜNÉT

Urania

Telefon: 32-54

Ma

1. Hangos híradó.
2. Félre hajsz, hangos burleszk.
3. A világ tükre, Paramount panoráma.
4. Bimbó mint detektív.
5. Világattrakció! Óriási siker!

X. 27.

A TITOKZATOS ASSZONY.

Izgalmas, lenyűgöző kémkedési történet. Főszereplők: Marlene Dietrich és Victor Me. Laglen. Előadások: 5, 7, 15 és 9.30 órakor.

Vasárnap délelőtt 9 és 11 órakor, délután 3 órakor teljes külön előadásban:

HADSEREG SPORTFILM.

Oktató! Szórákzató!

4541—932. alisp. szám.

Verseny tárgyalási hirdetés

A Nádudvar nagyközségben építendő népház összes építési munkáinak biztosítására ezennel nyilvános verseny tárgyalást hirdetek.

Ajánlatok tehetők külön-külön, vagy egyes munkacsoportokra is.

Az építési munkálatok a munka helyszín átadása után azonnal megkezdendők és legkésőbb 1932 október 1-ig teljesen befejezendők.

Csak szabályszerűen kiállított, aláírt, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok vétetnek tárgyalás alá. Az ajánlat „Hajdúvármegye alispánjának Debrecen Ajánlat a 4541—932. számú verseny tárgyalási hirdetésben kiírt nádudvari népház építési munkálataira” felirattal látandó el.

Az ajánlatokat hozzám folyó évi június hó 6-ának délelőtt 9 órájáig kell benyújtani.

Ugyanezen időpontig kell az ajánlati végösszeg 2 százalékának megfelelő bánatpénzt letenni. A készpénzből álló bánatpénzt a m. kir. postatakarékpénztárnál Hajdú vármegye közp. betétszámla címen nevezett 55335. letétszámla javára kell befizetni, illetve értékpapírból álló bánatpénzt a Hajdú vármegye székhelyén levő debreceni m. kir. adóhivatalnál kell törvényhatósági letétbe helyezni. A csekkszelvényt, illetve nyugtát az ajánlatához kell csatolni. Az ajánlatok általam 1932. évi június hó 6-án délelőtt 10 órakor fognak felbontani, amikor az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlati minta, ajánlati költségvetés, terv a debreceni m. kir. államépítészeti hivatalban és Nádudvaron a községi előjárásnál a hivatalos órák alatt megtekinthető, illetve ajánlati minta díjtalanul, ajánlati költségvetés és terv a bekerülési árárt a debreceni m. kir. államépítészeti hivatalnál megszereshető.

Az ajánlati minta 2 P, az ajánlati költségvetés nyolckint (4 oldalankint) 1 P és a letéti nyugta 0.30 P-ös okmánybéléssel látandó el.

Ajánlattevők a végleges döntés megtörténteig kötelezettségben maradnak.

A munkák elnyerői az építkezéshez szükséges anyagokat, termékeket, illetve azok előállításához vagy a munkálatok teljesítéséhez szükséges új gépeket, eszközöket, szerszámokat, berendezési tárgyakat, hazai iparosoktól tartoznak beszerezni, amennyiben azok az ország területén előállíthatnak és a munkálatok teljesítéséhez magyar honos műszaki erőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartoznak alkalmazni; e kötelezettségük teljesítése tekintetében pedig magukat úgy a munkálatokat kiíró alispán közegei, mint a m. kir. kereskedelemügyi miniszter szakközegei ellenőrzésének alávetik és az evégből szükséges adatokat az ellenőrző közegek rendelkezésére tartoznak bocsátani.

E kötelezettségének megállapított áthágása esetén alispán a szerződést a vállalkozó előzetes értesítése mellett bírói közbejárás nélkül felbontja és a további munkát a vállalkozó terhére és veszélyére más módon biztosítja.

A hazai származás tekintetében vállalt kötelezettségek bármelyikének kijáratása, vagy a munkálat alkalmazásával elkövetett és beigazolt egyéb rosszhiszemű visszaélés mulasztás esetén az illetékes miniszter a vállalkozót a kizárási jogkörébe eső munkálatoktól végleg, vagy meghatározott időre kizárhatja.

Azok az ajánlattevők, kik az alisp.

páni hivattal, vagy a debreceni m. kir. államépítészeti hivattal üzleti összeköttetésben még nem állottak, vagy előttük ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, amelyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A verseny tárgyalásból kizáratnak azok, akik az 1927. évi XXI. t. c. 194. §-ának megfelelően nem igazolják, hogy a verseny tárgyalás lejárta napjától számított 6 hónapnál régebben esedékes munkás betegséggyógyzó vagy balesetbiztosítási díjjal nem tartoznak.

A munkálatok ellenőrzését, felülvizsgálatát és utófelülvizsgálatát a debreceni m. kir. államépítészeti hivatal fogja ellátni, melyek megtörténteig vállalkozó szavatosságban marad.

Az ajánlatnyertes bánatpénzt biztosítékul a vállalat összes 5 százalékára kiegészíteni tartozik.

Fentartom magamnak azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az árakra való tekintet nélkül szabadon választhassak.

Vállalkozó a munka megkezdésétől számítva havonta egyszer a végzett munka alapján összeállított előmértékes kereseti kimutatásának a debreceni m. kir. államépítészeti hivatalhoz való benyújtása utján részletfizetésre tarthat igényt. Vállalkozó végjárandósága a műszaki felülvizsgálat jóváhagyása után fog kiiffiztetni.

Egy vállalkozó sem követelheti, hogy a munkálat egészben vagy részben neki ítéltesék oda és a jelenleg érvényben levő közszállítási szabályzatnak akár az eljárásra, akár az odaitelésre vonatkozó határozmányai megsértéséből netán előállott kár vagy elmaradt haszon megtérítését ajánlattevők sem építetötől, sem annak közegétől nem követelhetik.

Ha a nyertes ajánlattevő a hozzá intézett felhívás vételétől számított 8 nap alatt az előírt biztosítékot nem tenné és a szerződést alá nem írná, úgy visszaléptnek tekintendő. Ily esetben a szállítás vagy munkálatra vonatkozó minden igényét elveszti és jogomban áll az általa esetleg letett bánatpénzt bírói közbejárás nélkül visszatartani, az esetben pedig, ha a munkálat más uton csak magasabb egységárak, vagy végösszeg mellett lenne teljesíthető, úgy ajánlatnyertes a különbözetet is megtéríteni tartozik.

Debrecen, 1932. évi május hó 18.

Rásó sk. alispán.

Butorozott

szobát keres? Olvassa el lapunk apróhirdetési rovatát.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög hétköznapi 50 fillér vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban a Debreceni Ujságban és a Debreceni Független Ujságban jelenik meg.

Levelezés

„Landan”

jeligére levél van a kiadóhivatalban

2788

Vasárnapi

Hilafüredi kiránduláshoz intelligens, komoly ízr. fiatalember utipartner keres. Zelenáknénál, Erzsébet-utca 8.

2786

Állást kereső nők

Társat keresek varráshoz, aki perfekt a szabásban. Cim a kiadóban.

1221

RÁDIÓ

A budapesti rádió pénteki műsora:

9.15: A Szervánszky szalonzenekar hangversenye. 9.30: Hírek. 11.10: Villásjelentés. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 12.05: A rádió házikvintettjének hangversenye. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás, vízállásjelentés. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, árfolyamhírek. 4.10: „Napi jeremiádák.” Buda László előadása. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, vízállásjelentés, hírek. 5: Gramofonhangverseny. 6: Gyorsírótanfolyam. (Szlabely Géza.) 6.30: Rácz Zsiga és cigányzenekarának hangversenye. 7.30: „A tanár és a szülők együttes nevelő munkája.” Korpás Ferenc előadása. 8: „A rádió külföldi negyedórája.” 8-15: A fuvós hangszerek ismertetése. IV. rész. Turry Peregrin előadása: „A fagott.” Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye. Karnagy Dohnányi Ernő dr. Közreműködik: Novák Rezső. 10: Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés. Majd a Broadway-Boy jazzzenekar hangversenye Bruno énekszámával.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A készárúvásáron a buza 15, a tengeri 10 fillérrel drágult, a zab pedig 10 fillérrel olcsóbbodott. A határidőpiacon pedig, ahol mindössze 300 mázsa rozst mondak fel, eléinte körülbelül 30 fillére javulások voltak a májusi és júniusi buzánál, mert a szárazság következtében a vidékről vételmegbizások érkeztek, azonkívül a készárúvásáron is csökkent.

A júniusi rozs is javult átmenetileg 30 fillérrel, de zárlat előtt, mivel a fővárosban záporos volt és a vidéken is esőt várnak, körülbelül 10—15 filléres áresökkenések voltak a buzánál és rozsnál. A májusi tengeri, amely délelőtt 20 fillérrel javult, zárlatkor 10 fillérrel olcsóbb volt, mint tegnap.

Határidőüzlet: Buza: május 11,86

—88, június 11,91—92.

Rozs: május 13,90—14,00, június 13,95—14,00.

Készárúüzlet: Buza: tiszai 77 kg. 11,80—12,25, 78 kg. 11,95—12,35, 79 kg. 12,10—45, 80 kg. 12,20—65, felsőtiszai: jászai 77 kg. 11,65—80, 78 kg. 11,80—95, 79 kg. 11,95—12,10, 80 kg. 12,05—25, dunántúli, pestvidéki, bácskai 77 kg. 11,75—90, 78 kg. 11,90—12,05, 79 kg. 12,05—12,20.

Rozs: pestvidéki 13,60—80, egyéb rozs 13,80—14,00, takarmány árpa I. 15,50—16,00, takarmány árpa II. 15,00—25, felvidéki sörárpa 16,25—75, egyéb sörárpa 16,00—25, zab I. 18,75—19,75, zab II. 17,65—18,00, tiszántúli tengeri 16,50—60, egyéb tengeri —, korpa 12,25—12,40.

Allást kereső férfiak

Egy
fitográfiai sokszorosító kőszíjű állást keres bíróságoknál, stb. kevés kaucióval. Cím a kiadóban. 1215

Betöltendő állás nőknek

Bejárónő
Hatal, jó bizonyítvánnyal azonnal felvételnél. Gál Istvánné, Zöldfa-utca 2. 2790

Takarítónő
a délelőtti órákra keresek. Csak olyan jelentkezhet, akinek más jövedelme is van. Cím a kiadóban. 1218

Géphimzónót
keresek, ki szépen és olcsón dolgozik. Cím a kiadóhivatalába kérem leadni. 1219

Betöltendő állás férfiaknak

Perfekt
fűsmérősegédet keres Gosztonyi heates. Miskolc. (Fénykép.) 1214

Székvizgyárba
kocsis azonnali belépésre felvételnél. Jelenkezés 2-4-ig. Homok-utca 140. 1220

Úgyes
kifutófiu elsőjére felvételnél. Galamb sütdé lerakat, Püspöki-palota. 1202

Butorozott szoba

Erkélyes
butorozott szoba központban, legszebb helyen kiadó. Cím a kiadóban. 2782

Kiadó
egy kapualatti küllőbejárati szoba. Baross 15. 2773

Szép
butorozott szoba csendes udvarban magánosnak kiadó. Pacsirta-utca 11. 2656

Két
udvari butorozott szoba, esetleg ellátással kiadó. Arany János-utca 13. 1122

Lakás és szoba kereslet

4-5 szobás
modern lakást keresek augusztus hó elsőjére. Cím a kiadóban. A. 2553

Kiadó lakás

Egyszobás
konyhás, kamarás újonnan festett utcai lakás június 1-re kiadó. Apafi utca 20. 2572

Jókai utca 9-c.
szám alatt négyszobás komfortos lakás udvarral bérbeadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. A. 2552

Frontharcos,
hadirokkant bajtársaimnak, a fegyveres erő tagjainak órajavitást 50 százalék kedvezményvel javítok. Nagy Imre hadirokkant órásmester, Csapó-utca 74. 2789

Kiadó
az Iparkamara székháza alacsony földszinti során két szoba és előszobából álló lakás. Értekezhetni: Iparkamara 9. számú szobájában. 1217

2 szoba,
konyha, spájz június-ra vagy azonnal kiadó. Darabos-utca. 1187

Kiadó
Arany János u. 40. sz. házban aug. 1-re 4 szobás utcai modern lakás külön udvarral. Cím a kiadóban. 2776

Kiadó
utcai kétszobás, erkélyes II. emeleti lakás augusztus 1-re. I. emeleten, 1 vagy 2 butorozott szoba. Kossuth-utca 22. szám. 1198

Téllruhák
molykár elleni megóvását vállalom. Altmann szücs. Miklósu-utca 5. 481

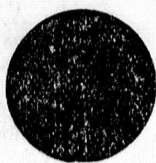
Kiadó
4 szoba, hall, loggia fürdőszoba és mellékhelyiségekkel álló lakás azonnal vagy augusztus 1-re. Péterfia-Thaly Kálmán-utca sarok. 2647

4 szobás
komfortos lakás Piac-utca 22-24. augusztus 1-re kiadó. Értekezni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 2651

Kiadó
udvari 2 szobás, előszoba, fürdőszobás garzon lakás butorozva vagy anélkül. Miklós utca 41. sz. II. lépcső az udvarban. S. I.

Szép
tisztá 2 udvari szoba, konyha augusztus 1-re kiadó. — Megtekinthető 10-12. 3-5-ig. Ugyanott egy utcai szuterin lakás azonnal kiadó. — Csokonai u. 44. 2636

Kiadó lakását már most hirdesse,

hogyan lakó nélkül ne maradjon. Apróhirdetést felvesz kiadóhivatalunk

Kiadó
egy szoba, előszoba, konyha. Kossuth-utca 25. szám. 2657

Háromszobás,
előszobás, fürdőszobás, komfortos lakás aug. 1-re kiadó. Megtekinthető d. e. 11-12-ig. d. u. 3-5-ig. Magoss György-tér 29. 2759

Kiadó
1-re 6 vagy 4 szobás, modern, komfortos lakás és egy nagy irodahelyiség. — Ferenc József-utca 70. Érdeklődni lehet ugyanott a házfelügyelőnél d. e. 10-12-ig. d. u. 3-5-ig. 787

2200 pengőért
központi fűtéssel I. emeleti 4 szoba, előszoba, fürdőszoba és minden egyéb komforttal felszerelt udvari lakás, ingyen lifthasználattal, kiadó. Érdeklődni: Ferenc József-utca 34. sz. alatti könyvkereskedésben. 482A

Ajánlat

Szörmebundák
beraktározását vállalja Kövály szücs-mester. Arany Bika fürdőnél. 497

Inkasszálunk
informálunk bárkinek rendelkezésére. Népszövetségi Hitelszövetkezet Szent Anna 10. 2216

Tégla,
többszázeczer, új, nagyméretű, I. osztályú, jutányosan eladó. a téglagyártélepen át, adva. Felvilágosítás: Egyetemi Központi épület üzemi irodánál. Telefon 24-00. 2763

Oriási
árat fizetek aranyért, zálogcéduláért. Feldheim ékszerész. Piac-utca 75. 486

Kertrendezéseket,
sírok beültetését, szobanövények átültetését olcsón vállalom. Farkas, Ferenc József-utca 14. 2643

Költözködést
teherautón az ország bármely részébe, de helyben is, gyorsan, biztosan és olcsón eszközölünk. Debreceni Autóforgalmi r. t., Hatvan utca 53. Telefon: 15-12. 370

Privátok
pénzt elfogadjuk és első helyen bekebelezve, prima ingatlanokra kihelyezzük. — Mindenkinél készségeket állunk rendelkezésére. Hitelszövetkezet. Szent Anna-utca 10. 2215

Oktatás

Fiatalfelügyelő
olasz nyelvtanítást ad. Érdeklődni: Kossuth-utca 39. házszámánál. 2780

Üzlet, műhely, raktár

Vendéglő,
betegség miatt átadó. Ugyanott sörpult eladó. Cím a kiadóban. 2786

Raktár,
vagy műhelyhelyiségek igen olcsón Piac-utca bérbeadó. Telefon 15-12. 537

Irodahelyiségek
központi fűtéssel igen olcsón Piac-utca kiadó. Telefon 15-12. 537

Táncterem,
vendéglőhelyiségek — Kaba község fűtőházán vendéglősnak, moziának, vagy bármilyen célra bérbeadó. Borbély Lajos heates. — Kaba. 2527

Erdő
középen butorozott szoba, vagy egy szoba, konyhás lakást keresek. Első Takarékpénztár. 2597

Nagyobb
üzlethelyiség és kétszobás lakás augusztus 1-re kiadó. Szent Anna 5. alatti. 2659

Kossuth-utcai
üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. A

Kiadó
a Debreceni Ujság kiadóhivatalának a földszinti helyiségekbe való költözésével a Kossuth-utca 3. szám alatt az első emeleten két tágas szobából álló lakás irodának, üzlethelyiségnek rendkívül alkalmas. Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál.

Kereslet

BONTÁSBÓL
kikerült jókarban lévő bármely ikerablakot keresek. Iskolai 13. 2529-a

Virágcserepet,
használt, erős 25-30 cm. átmérőjűt veszek. Cím a kiadóban. 1092

40-50 literes
használt részest keresek megvételre. — Nagyvárad u. 12. 2784

Használt
tankönyvekre a legmagasabb árt fizetek. Aezél antiquárium. — Széchenyi-utca 2. 1175

Fürdőszoba
berendezés megvételre keresek. Teleki-utca 5. 2693-a

Cserépkályhát
sürgősen veszek. Cím a kiadóba kérek. 2694 a

Fürdőkádat,
mosdókagylót vesznék. Ajánlatot kiadóba kérjük beadni. 2695-a

Beteg-toló
kocsit megvételre. — esetleg használatra — kölcsön keresek. Cím a kiadóban. 2465

MOSOTT RONGYOT
vesz lapunk nyomdája. József kir. herceg-utca 16. szám.

Rádió

Dinamikus
és négypólusú kitűnő hangszórókat készítenk minden áramnemre, hozott anyagból is készítenk hangszórót. Telepes rádióját hálózatira olcsón átalakítjuk. Akkumulátortöltés és javítás. **Tasnádi Kovács Sándor** rádiólaboratóriuma, Piac 42. (Pannonai udvar.) 2787

Butorok

Fehér
szekrény, fotelek, — asztalok, mosdó cipész varrogéj eladó. Darabos 36., keresztelepület. 1216

Billiárd-
asztal dákkokkal eladó. Cím a kiadóban. 2522

Vasúgy,
fehér, nagyméretű, — erős kivitelben, éjjeli szekrényel, 16szór madracokkal jutányosan eladó. Domb-utca 17. 2674

Élelmiszer, ital

Fajborok,
saját termésű, liléranként is, Hordó telek nél árendedmény. Ó és új. Blazsek. — Arany János 30. sz. 2778

Eladó állatok

Fajgulamb,
tulzapparodás és helyszűke miatt eladó. — Apaffi-utca 20. 1406 a

Eladó ház

Feltűnést keltő
alkalmi vétel a Poroszlai-utca 22. számú adómentes villa, 6tszobás, komfortos lakással, saját strandfürdővel, parcellázható 1500 négyszögöl telekkel. Tízennyolcezer pengő készpénzzel megvehető. 2766

Simonyi-utca
5 szobás, fürdőszobás villaparkkal, — továbbá villatelek a Simonyi-utca és a mögötte újonnan nyitott Bessenyei-utca eladók. Értekezhetni: Áron Miksa cégnél. — Telefon 20-13. és dr. Sebestyén ügyvédnél.

Eladó
Arany János-utca 13. számú ház. 1123

Legjobb tőkebefektetés
Debrecen legforgalmasabb helyén fekvő, — mindenkor nagyjövődelmet biztosító ház a tulajdonos megbetegedése miatt eladó. Cím a kiadóban. 1064

Eladó föld

Gyümölcsös,
cirka 1200 db. 3 éves ültetésű fával, lakással eladó. Értekezni lehet Kardos-utca 3. — Tulajdonossal. 2779

Eladó ingóság

Istállójászol
erős akácfaiból, nyolc karikával eladó. Arany János-utca 30., utcai lakás. 17

Eladó
egy alig használt zárt kenyeres kocsit. Csapó utca 39. 1222

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában.

Felolós kiadó:
dr. PAJOR GYÖZŐ igazgató. FRISS SÁNDOR.